

двата бръга. Веригата се скъсала, кога минавали сватбартъ на царъ Костадина, чито дворци били на хисарлъка. Прѣданието прибавя, че сватоветъ отъ сватбата са още живи, прѣобърнати на червени червейчета и живещи сега въ то-плитъ води¹⁾.

Извѣнредно поучителни за природните богатства на пауталийския край са двѣ рѣдки монети, едната отъ Юлия Домна²⁾, жена на Септимия Севера, а другата отъ посиненника имъ и наследникъ Каракала³⁾; първата монета ще рече е отъ края на II-я вѣкъ, а втората — отъ началото на III-я, когато градът е билъ най-цвѣтущъ. Любопитно е опакото на тия монети. На срѣдата е изобразена богиня-рѣка, напомняща Струма, полегната на лѣво; дѣсната си рѣка опира върху ладил, а лѣзвата върху сѫдъ, отъ който се излива вода. Задъ богинята и надъ нея се извива лозница

Обр. 5. Пауталийска мон. отъ Юлия Домна.

съ гроздове, а подъ нея се простира нива съ високи житни класове. Четири ангелчета украсяватъ картийката: едно противъ рѣцѣ къмъ гроздъ и до него надпись *BOTRГ* (*βότρυς*, гроздъ); друго, при краката на богинята, е нарамило торба и отгорѣ надпись *ΛΡГΓΡΟΣ* (*ἄργυρος*, сребро); трето, въ нивата, бере житни класове и до него надпись *ΣΤΑХГ* (*στάχυς*, класъ); четвъртото противъ рѣцѣ къмъ водата, що изтича изъ урната, и надъ него надпись *ХРГΣΟΣ* (*χρυσός*, злато); изоколу стои и името на града *Οὐλπίας Παυταλίας*. Ще рече римската Пауталия се е славѣла съ грозде и жито, сребро и злато. За изобилно обработванье на лозата, житото и други овощия въ Пауталия говорятъ и много дру-

¹⁾ Такива червейчета, дълги 1—2 сантиметра, дѣйствително се срѣщатъ въ то-плитъ кюстендилски води.

²⁾ *Α. Ποστολάκας, Κατάλαγος τῶν ἀρχαίων νομίσματων*, стр. 141 и таблица 5.

³⁾ Тази монета е била описана подробно още презъ 1789 г. въ дисертацията *Epistola Nicolai Schow ad principem Borgiam cardinalem presbyterum, in qua numus Ulpiae Pautaliae ineditus ex Museo Borgiano Velitris illustratur*. Bomae 1789 Срв. *Mionnet, Suppl. II.* стр. 388 №1108; *Tomaschek, Zur Kunde usw., и Beschreibung der antiken Münzen I*, Berlin 1888, стр. 202.